

PEST, I. félv.

6. szám.

Február 9. 1865.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Az előfizetési pénzeket, valamint a lapba szánt kéziratokat a Sz.-István-Társulat igazgatóságához kérjük intéztetni.

Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-évre 1 ft 66 kr., egész évre 3 ft 32 kr.

A pályázatok beiktatásáért tiz sorig minden egyszer fölvetéért 1 ft, tiz soron fölül, egyszeri közlésért 2 ft, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítottatik.

Szent István életéből.

Az Isten és a magyar nemzet volt sz. István királynak mindene; e kettő között soha sem oszolt meg. Elégge bizonyítja ezt azon fáradhatlan igyekezete,

Nem elégedett meg azzal a buzgó király, hogy a legjelesebb férfiakat, így a többi között szent Gellért később csanádi püspököt, adta fiának nevelőül, kik őt

atyai szívének azon forró ohaja, hogy egyetlen fiából, Imréből, buzgó keresztény szellemű, tanult és országglásra képzett utódot neveljen.

a kath. hitben és tudományokban oktatták, hanem még a maga atyai szívből származott tanácsait és intéseit is gyöngé szívébe véste. Nemis volt eredménytelen fá-

radozása, mert sz. Imre herceg rövid idő múlva minden erényben ékeskedett. Míg mások álomra hajták fejüket, addig ő a zsoldárokat imádta, vagy szent elmékedésekbe mélyedve imádta az Istent. Sz. István olykor titokban szemlélte ezen ájtatosságát, s ezért leírhatlan öröm dagasztá atyái keblét, mert jámbor és istenfélő utódot látott benne. De halljuk már azon oktatást, melyet sz. István fiának, sz. Imre hercegnek adott, s melyben lelkének egész bensejét tárja ki előttünk a szent király, s sok üdvöst tanulhatunk azokból. — „Jegyezd meg jól szavaimat — mondja szent István — s élj mindig tanácsaim szerint, mert csak így munkálhatod alattvalóid és saját boldogságodat. Fiam! te még fiatal vagy, s nem ismered a nyomort, mert kincsek között, jólétben, mindenkitől szeretettve neveltél föl. A hadviselés, az országlás terheiből s kellemetlenségeiből még mitsem izleltél, melyek között, ugy szólva, egész életedem folyt le. Int az idő! el kell hagynod a kényelmet, mely henyévé tehetne; az országlás reád vár, azért vésd emlékezetedbe a mit mondom!... Mindenekelőtt a katholika szent hitet kötöm szivedre. Ezt őrizd és ápold a leggondosabban; élj úgy, hogy alattvalóidnak példányképül szolgálhass a hitben is; csak a kath. hit által szerezhetsz a királyi koronának tekintélyt és tiszteletet; csak akkor fogsz mindenkitől tiszteltetni és szerettetni, ha úgy élsz, mint keresztényhez, a kath. egyház fiához illik; a hitnek tettekben kell nyilatkozni, mert a hit tettek nélkül holt. A kath. hit legyen paizsod mindenféle ellenséged ellen, mert csak így leszesz győzedelmes. Hinned kell pedig az Atyában, a Fiuban és Szentlélek Istenben; a ki az egylényegű három isteni személyben nem hisz, az nem üdvözülhet. S mindaz, a ki ezen hit ellen van, nem gyermeke a kath. egyháznak, hanem gonosz bérencz“, vagy mint mi mondjuk: báránybőrbe öltözött farkas. — Továbbá, erősen meghagyta neki, „hogy éber őre legyen a kath. egyháznak“, mely akkor még zsenge és ifju volt, s csak első csiráit ereszté. „Igyekezéssel — mondá tovább — napról napra virágzóbbá tenni az egyházat, mert a kath. egyház által nyerünk minden jót, ez emeli a korona méltóságát, s a király életének becsét; ez az országok talpköve.“

Nem kevésbé buzditotta őt arra is, hogy tisztelje „Jézus Krisztus szolgáit, a papokat, kik a királyi kormány legerősebb támaszai, kik imáikban könyörögnek érte, kik a nép őrei, kiknek hatalom adatott a bűnöket megkötni, vagy feloldani.“

Inti őt továbbá, hogy szeresse és tisztelje az ország főurait, mert „ezek az ország bástyái, a gyöngék támaszai, az ellenség meghódítói, az ország határainak terjesztői.“ „Szeresd és tiszteld őket — ugy mond — mint atyádat és testvéreidet.“ Figyelmezteti, hogy „harag, gőg, irigység nélkül, ellenben alázattal, szelidséggel, szeretettel uralkodjék, mert az emberek mindnyájan egyenlők, s mert az alázat fölmagasztal, a gőg, irigység pedig lesújt.“

Majd ismét az idegenek iránti vendégszeretetre és bölcseségre buzditja őt. Ajánlja neki, hogy kérje ki mindig „a böles és tapasztalt öregek tanácsait, s nem a tüzesvérű fiatalokét.“ Továbbá mondja, hogy „valahányszor ítéletet kell hozni, bizza azt a bírakra; féljen

biró lenni, de örvendjen királynak neveztetni. Ha pedig magának kell itélni, akkor legyen könyörületes és türelmes, mert a türelmes királyok uralkodnak, de a türelmetlenek zsarnokoskodnak.“

Megparancsolja neki, hogy „kövesse az ősök jó példáit és szokásait, mert valamint a szülők kötelesek gyermekeiket oktatni, nevelni, viszont a gyermekek is tartoznak szülők és ősök jó példáit, tanításait követni, megőrizni.“ „Soha se mulasd el az imádságot — folytatja tovább — mert ez megőrzi lelkedet a bűntől és erőssé tesz a csapások és kísérletek ellen. Menj gyakrabban az Ur templomába, s imádkozzál szivednek mélyéből kérvén tőle a bölcsesség adományát, s szent kegyelmét.“

Végre pedig így szólott hozzá: „A királynak érlyesnek ugyan, de könyörületesnek, kegyesnek, igazságosnak és erényesnek kell lennie. Egyenlő szeretettel kell mindenkit kebelére ölelni, tehát nem csak a rokonokat, főurakat, hanem a szegényeket, árvákat, jövevényeket is. Kedves fiam, örömem, reményem! tartsd meg a mit mondtam neked, mert azon király, ki ezekről megfélekedezik, nem király, hanem zsarnok; ellenben a ki ezekre figyel, annak országa ragyog, mint a nap az égen!“ Im! így nevelte ő egyetlen fiát, sz. Imre herceget, hogy kedves magyarjainak és szeretett hazájának böles, erényes és országlásra alkalmas utódot, királyt hagyjon!... „Egy ohajtást rejtett s mondott mindig szíve, szája, boldoguljon szép magyar hazája.“

Szent István, kinek különben is kifárasztotta testét és lelkét a huzamos betegség és az országos gondok, eltökélte magában, hogy fiának adja át a kormányt. Már ki is tüzte az időt, tudnillik a bold. szüz Anya születésnapját, midőn a királyi méltóságot reá fogja ruházni. De másképen volt elhatározva az égen! Hat nappal a kítüzött határidő előtt, sz. Imre herceg szüz lelke elhagyta szüz testét, s így az ország és sz. István reményei is elhervadtak, megsemmisültek....

Kimondhatatlanul fájlalta a nemzet sz. Imre herceg kora halálát, de senkire sem hatott oly fájdalmasan, mint szent Istvánra, kinek bánatát csak az Isten akaratában teljes megnyugvás enyhítette.... Iszonyu gond és égető aggodalom szállotta meg lelkét, hogy ki lesz utódja? ki lesz az országnak, ki a kath. vallásnak, melyet csak most oltott a magyar kebelbe, hűséges ápolója, őre?...

Volt ugyan Géza testvérének, Mihálynak, egy Vazul nevű fia, ugy szintén má-sik testvérének is, Kopasz Lászlónak, volt három fia: Endre, Béla és Levente; de sz. István egyiket sem találta alkalmasnak a királyi székre, mert egyikben sem látott elegendő biztosítékot a kath. hitre nézve. Vazul már addig is annyi jelét adta féktelen kicsapongásainak, hogy kénytelen volt őt többször elzáratni; Endre gyönges belátás nélküli volt: Béla heves és uralomvágyó, végre Levente még mindig a pogány valláshoz szított. Tőitént, hogy épen ezen időben érkezett Péter, Ottónak, Velence néhai hercegének sz. István hugától való fia, Magyarországra. A teljeskoru ifju vegyes olasz és görög műveltsége, ismeretei s erkölcei, vidám s barátságos kedélye, szilárd, határozott jelleme és jámbor nevelése annyira megtetszettek szent Istvánnak, hogy őt ohajtá

utódául, jóllehet igen jól ismerte az ifju hibáit és gyenge oldalát is.

Azonban sz. István ezen rendelkezése által Vazul, Endre, Béla és Levente jogos igényeikben megsértve érezték magukat, s a mellőztetést nem tűrhetvén, a pogány valláshoz szitók pedig reményeiket tünedezni látván, ö-szeesküdtek az aggastyán király meggyilkolására. Királyul Vazul volt kiszemelve, a gonosz tett végrehajtására pedig egy palotagróf ajánkozott. Rettegve, és szorult, aggódó lélekkel lépett a gyilkos a sz. király alvószobájába. Ovatosan lopózott ágyához, s oly állásba helyezte magát, hogy egy csapással olthassa ki életét. Hanem egyszerre rémület zibbasztotta karjait, mire az öltönye alá rejtett gyilkosvas csörömpölve hullott a földre. A sz. király, István a zajra fölébredvén fölsohajtott: „Ha Isten velem, ki ellenem!” S ez annyira meghatotta a gonoszt, hogy rögtön térdeire bo-

rult előtte, istentelen szándékát, társait bevallotta és kegyelmet kért.

Szent István, a nagylelkű király, megkegyelmezett neki, de a főzinkosokat vizsgálat alá vette. Vazul a nyitrai várba záratott, hol későbbben Péter anyja kiszuratta szemeit, hogy többé ilyen vállalatokba ne foghasson. Endre, Béla és Levente pedig, kik szintén gyanuban voltak, külföldre való futás által menekültek meg a büntetéstől. Azonban sz. István szenvedéseinek is csordulig telt már meg pohara; a kor, a szenvedések annyira megtörték, hogy 1038-ban augusztus 15-én elhunyt, országát a magyarok nagy Asszonyának oltalmába ajánlva, az egyházi és világi országnagyokat pedig a kath. hit föntartására, vallásos jámborságra, s hazafiui szent egyetértésre intve. Még végperceiben is hazájának boldogságára gondolt!

Hrabovszky István.

Oh Szűz anyám!

Oda vagyok, oda vagyok!
Lesujtott a gonosz ellen.
Hanem újra kelni vágyom,
Könyzapor közt verem mellem.
Feléd vetem könyes szemem,
Segítségédért sohajtva,
Oh szűz Anyám! hisz te vagy a
Szegény bűnösök oltalma!

Olyan lettem, olyan vagyok,
Mint a bús esthajnal árnya,
Melytől a fény elbucszott,
Mely könyűket ejt a tájra.
Örömmim rég elbucszottak;
Tekints rám, könnyhullatóra,
Oh szűz Anyám, hisz te vagy a
Szomorúk vigasztalója!

Elfáradtam, elfáradtam,
Tovább immár nem küzdhetek,
Haj! zsákmány lesz drága kincsem!
A hit, remény és szeretet.
Ne hagyj, ne hagyj így elveszni,
Erősíts meg új küzdésre,
Oh szűz Anyám, hisz te vagy a
Keresztények segítségére!

Oh jaj nekünk, szegény népnek!
Kedves hazánk pusztul egyre,
A villámmal terhes felhők
Ugy meggyültek már felette.
Űzze szélylyel a felhőket
Kegyelmednek fénysugára,
Oh szűz Anyám, hiszen te vagy
Magyarország pátronája!
Szulik József.

Legjobb boszuállás a bocsánat.

„Haragudjatok, de ne vétkezzetek“, mondja a zsolttáros, hogy a szent haragnak képét fesse, midőn felháborodunk Istennek megbántása, vagy embertársunk lelki és testi kára fölött. Haragudjatok, de ne vétkezzetek boszút forralva; mert a haragból eredő boszuszomj, mint rendetlen vágy, mely a józanész sugallatával s Isten rendeletével ellenkezik, itélet alá van vetve.

Ember, ember! hányszor nem rebegeged e szavakat: „És bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk ellentünk véteteknek“, és mégis haragszol, boszút forralsz? Én azt mondom: igen, légy boszuálló, boszuld meg tenmagadat, megbocsátva ellenségednek; mert a legjobb boszuállítás, ellenednek szívből megbocsátani. —

Az alföld egy nagy kiterjedésű helységében lakott egy gazda ember, ki vallásos és erkölcsös nevelésnél egyebet szülőitől örökségben nem kapott. S ekként mint szegény béres ember, a haszonbérbe tartott háznál levő kert, s ahhoz esatolt néhány holdnyi föld műveléséből élt.

Házai, mert így hívták emberünket, igen jólelkű, csak-

hogy igen heves természetű volt; míg ellenben neje szelid és szeretetteljes, ki ha férje haragjától nem tartott volna, saját életét is feláldozza mások nyomora enyhítéseért.

A házaspár életét néhány évig nyugtalanítá a magtalan-ság; egyébként igen kényelmes életet éltek, nem lévén magukon kívül kivel bibelődni. S talán épen ez volt egyik oka, hogy több irigyre találtak. Többek közt egy Kardos nevezetű feketelelkű s vallástalan nemes nyany, de szegény ember, minden igyekezetét oda irányozta, hogy Házait a bérletből kitorja, s helyét ő foglalja el. S minthogy a rossz gondolat gyümölése a gonosz tett, Kardos a rágalom kételtű fegyverét vevé társul aljas szándéka kivitelére. S csakhamar ezélt is ért: mert a birtok tapasztalatlan és gondatlan fiatal ura, nem gondolván saját érdekével, a költött rágalomnak hitelt adva, Házainak a bérletet felmondotta, és sokkal kedvezőbb feltételek alatt az egetföldet igérő kétszínű és rágalmazó Kardosnak adta át.

Házai jól ismerte szerencsétlensége kovását, s irányában kiengesztelhetlen gyűlöletet és boszút táplált lelkében annál in-

kább, mert élte nyomora azzal is növekedett, hogy neje egy fiúgyermek születésével nevelte gondjait. Keresztény részvevő felebarátai közt — kik becsületes jellemét ismerték — inség- és nyomortelt napjaiban vigasz- és segítségre talált; s a helység érdeműs lelkésze, ki Házainkat különben jó jelleménél fogva becsülte, sorsán némileg enyhítendő tanyagazdának fogadta fel. De e minden oldalról nyilvánított részvét, gyűlöletét ellensége iránt nem volt képes megszüntetni. —

Ily állapotban töltött néhány évet; s így érte őt el a borzasztóan pusztított járványos betegség, mely egyetlen gyermekét szakította el atyai szerető szivéről. Ez eset, a minden örömet magzatában találó atyát — egészen lehangolta.

Ez esemény után néhány héttel neje szomorúabban mint valaha, holmi apróságot eladandó, vásárra ment. Utközben egy régi ismerős barátjánál találkozott; ki meglátván őt, messziről kiáltá: „Látod Terka, hányszor mondtam, hogy az Isten, ha nem is siet, mégis elérkezik, s büntető karja előbb vagy utóbb eléri a gonoszt. Kardos, a ti halálos ellenségeitek gonoszúságért meglakolt; mert alig néhány nap alatt egész családja járványos betegség áldozata lett, s ő maga is legnagyobb kínok közt a vallás legkisebb vigasza nélkül végezte be életét.“

— Jézus, Mária, József — sikolta Terka megijedve — ugyan mit mondasz? Szegény! Isten bocsássa meg neki, mit miatta szenvedtünk. De mondd csak, minden gyermeke meghalt?

— Nem, a legkisebbik három éves életben maradt.

— Szegény teremts! s kire maradt?

— Kire? Istenre! e nyomoruságos időben ugyan ki venne magára oly terhet, hogy felfogadja.

— Oh édes árva gyermekem — viszonzá könyezve Terka — ugyanesak ideje korán izleli az élet keserűségét. Legalább valami jómódu gyermektelen család szánalomból felfogadná, hogy ne érezze annyira szülői elvesztését.

— Oh mily nagy gondod van az árvára — válaszolt gyorsan barátja — talán nem tudod, hogy halálos ellenséged gyermeke? Hadd szenvedjen, apja vétkéért megérdemli, ki titeket csaknem koldusbotra juttat, ha becsületességek oly részvétre nem talált volna.

— A mi engem illet — mondá Terka — Kardosnak én rég megbocsátottam, s kérem az Istent, hogy mit ellenünk vétett, a másvilágon tőle számon ne vegye. — S elbucszván barátjától, szíve érzelmeit könyei tolmácsolák; s felhagyván a vásárral, tanyájára tért vissza, hogy e reája nézve fájdalmas szomorn hirt férjével közölje. Előadását Házai nyugodtan hallgatá végig, a nélkül, hogy a boszuvágy- vagy kárörömnök csak legkisebb jelét is adta volna; mert elvesztett magzata feletti bánata némileg enyhítette haragját. — A jólelkű nő látván férje nyugodt állapotát, elérkezettnek vélte az időt érzelmei kifejezésére, és szeretetteljesen mondá: „Édes férjem! én e szerencsétlenségben Isten újját látom, ki minket gyermekünk halálával sújtott, bennünket megkímélve; míg ellenben az egész Kardos család kihalt a szegény ártatlan kisded kivételével, ki iránt mint hallottam nincs ki könyörülettel viseltessék, hogy felfogadva keresztényileg nevelje. Oh, mily jó lelket tanusítana, ki őt felfogadná! S ki tudja vajjon nem-e az Isten akarata, hogy mi fogadjuk fel az árvát, ez által nyilvánítsuk azt, hogy Kardoséknak szivből megbocsátottunk.“

— Hogyan? — tört ki haragjában Házai — én fogadjam fel ellenségem és becsületesem esorbítója gyermekét, ki álaton

képes volt számból a mindennapi kenyeret kivenni? Soha, soha! Az alma nem esik messze fájától; kígyót neveljek keblemen, mely később megmarjon? hadd érezze a nyomort, mivel Isten atyja büneért sújtja.

Ezek alatt haragos dühe tetőpontra hágott, földhöz ütve a kezében lévő dolgozó eszközt; mit látván neje, dühe elől — könyezve — a szabadból, hol a szóváltás történt — szobájába menekült, s itt elkezdette áhitatosan rebegni a Kardosék lelkeért mondandó olvasót.

Közelebbi vasárnapon Házai nejevel együtt templomba ment, a hol is szent beszéd után a szószékről kihirdtetett: miszerint holnap veszi kezdetét a nyolcnapos ajtatosság, mely engesztelőül nyújtatik az Urnak, hogy mindenható ereje által szüntesse az emberiség vétkeiért küldött járványos betegséget, mely ajtatosság naponkinti szent beszéddel lesz egybekapcsolva, hogy a hívek a megtérés és Istenneli kibékülésre serkentessenek. Házai nejevel együtt javulni kívánó lélekkel vett részt ez épületes szent ajtatosságon.

Egy alkalommal a szószék tárgya épen az „ellenség szeretete volt“, mi elevenére tapintott Házainak. Meghatólag esetedel a szószék: mily édes a megbántónak szivből megbocsátani; buzdító hallgatói: hogy soha, de főképp általánosan sújtó nyomor ideje alatt ne tápláljanak egymás iránt haragot, vagy boszúállást, mert az Isten előtt nem tarthat számot bocsánatra, ki ellenségének szivből meg nem bocsát.

A plebános szavai mély hatást gyakoroltak Házai elkeseredett lelkére, s az ajtatosságról hazamentében folyvást a halott szent igazságról elmélkedett. Meggyőződött ő a hallott szavak igazságáról; de szívének egy rossz érzete nem akart hódolni az evangéliom e szavainak: „Szeressétek ellenségeiteket, jót tegyetek azokkal, kik titeket gyűlölnek, s imádkozzatok üldözőitekért“, hogy neje előadott kérésének az árva gyermek felfogadásában engedett volna; habár tudta is, hogy ez keresztény kötelesség. Valamint egész utján, úgy otthon is hallgatag és gondolkodó volt; mit neje észrevevén, buzgóan imádkozott, hogy Isten lágyítsa meg szivét.

Házai a lelki harczon túl volt; a régi boszuvágy, keserűség végkép elköltözött szivéből. Egész éjen át virrasztott, s hajnalban azonnal meggyónt, miután a megtért szíve erős fogadásának megtestesítése után nézett.

A helybeli lelkész Kardos árváját, kire ideiglenesen — míg valami könyörületes lélek akad — gondot viselt, örömmel bizá Házai gondjaira, mint kiről meg volt győződve, hogy az árva benne második atyjára talál s vallásos és erkölcsös nevelésben fog részesülni.

Leírhatlan volt neje öröme, látván férjét az árvával megtérni, kinek sorsa annyira szíven feküdt. Mely keresztényi irgalmas tette Házainak heves indulatát egészen megváltoztató; lelkének tiszta öröme arczán volt olvasható.

Megszülvén a járványos betegség, míg egyrészt Házai az árva iránt tanúsított részvéte- és jóságos eszelekedeteért mindenki elismerését kiérdemlé; másrészt tette bő gyümölcsét elvevé Istentől is, nyilvánítván ez által az Ur: hogy ő már e földön megjutalmazza azt, ki ellenének szivből megbocsát, és ki másokkal jót tesz.]

A szegény árva munkássága által nyilvánítja elaggott jötevői iránti háláját, atyja vétkének bocsánataért naponkint buzgón imádkozva.

Szigeti László

V i s z h a n g

a „Kátyolok“ I. számára.

Kátyolos uramat illően tisztetem,
Ha meg nem bánthatom, álljon szembe velem.
Multkori versére én is verset irtam,
Az-az megkövetem, bizony csak faragtam.

Jól fejére ütött annak a rut szegnek,
A mit erkölestelen sajtónak neveznek.
Melynek van ezernyi elősdi szolgálja,
Kinek feketébb a lelke, mint tintája.

„Gutenbergnek utja teli van most sárral,
Teli van a világ rozsz irkafirkával.
Sok jólelkű ember drágán meghozatja,
Nem is gondolván, hogy pénzt sárba dobja.

Mennyi könyv és ujság szidja, káromolja,
Azt a szegény pápát betyárnak módjára,
Mintha egy ijesztő rut szörnyeteg volna,
Ki világ kárára terveket kohlolna.

Holott csak egyedül ő a népek atyja,
Ki rájuk áldását szeretetből adja;
Ki senkit meg nem esal, senkit jégre nem visz,
Soh'sem is bánja meg, a ki ő neki hisz.

Ő előtte mindig szent a jog és törvény;
Nem rettentí őt meg a legvadabb önkény,
Ő nála talál az igaz ügy védelmet,
Hazátlan bujdosó tanyát és élelmet.

Miért bántjátok tehát a szegényt? mit vétett?
Talán, hogy jogot és igazságot védett;
Vagy hogy szentül őrizi Péter szent örökjét?
Jognak nem tekinti senki durva tényét.

„Nem lehet“ e két szó paizsa, vértje, kardja,
Mikkel a hatalmas dölyföt visszahajtja.
S im: azért a nagy zaj, a guny és szidalmak,
Melyeket fejére szórnak az igaznak.

De elég; ne menjünk tovább ezuttal,
Gutenbergnek utja rakva lévő sárral:
Oh ragadjunk seprüt, ásót, vagy lapátot
Tisztogassuk ezt az undokká vált lápot.

Nyulassy uramat tegyük meg vezérnek,
Mert a verselési ágyukkal fölérnek.
S most előben mindjárt kérjük őt eképen:
Hogy írjon minékünk szent atyáinkról szépen. *)

Szabó Imre.

Hogyan terjeszkedik az egyház missziók által.

I.

Édes olvasóm! Nem minden nép részesült az igaz hit megbecsülhetetlen ajándékában, úgy mint mi. A nagy föld kerekégén elszórt emberek közül vajmi sokan nincsenek azon kedvező helyzetben, hogy minden falunak meglegyen a maga plebánosa, ki az ujszülötteket megkereszteli, a keresztény vallásra oktatja, a szegényeket nyomoruságukban vigasztalja, a betegeteket meglátogatja, a halál tusájában a haldoklók szentségeivel az örök életre elkészíti és sírjok mellett imádkozik. Több száz millió ember még mindig nem ismeri a keresztény vallás áldásait.

E szerencsétlenek a pogányság sötétségében tapogatózva oly iszonyatoságokat követnek el, hogy az ember majdnem kísértetbe jön azt kérdezni: valóságos emberek-e ezek vagy dühös állatok emberaiakban? Nézzük Ázsiának egyik roppant birodalmát: Chinát, mely avval diécseszik, hogy a műveltségben bennünket több ezer évvel megelőzött; mi történik itt? Az ártatlan gyermekek ezreit folyókba, undok esatornákba vagy a kutyák és sertések elé dobják. Afrikában, Amerikában, a sziget-tengeren egész népek vannak, melyek emberhusnál nem ismernek izletesebb falatot. E szerencsétlen népek anyyira súlydedek, hogy például, ha az apa előregedett és a munkára képtelen, fia megöli s fölfalja; erkölesi érzésök anyyira el van tompulva, hogy ezen nem is ütközik meg senki. Indiában, mely pedig hajdan nagyon művelt ország volt, ha valamely hatalmasabb ember meghal, nejét és rabszolgáit százankint máglyán megégetik; szóval mindenütt, hol a keresztény vallást nem ismerik, a legotrombább babonára, kegyetlenségre és a legundokabb erkölestelenségre akadunk.

Pedig Jézus Krisztus minden ember Üdvözítője, Megváltója. Mindent körülölelő szeretetében nem tesz különbséget európaiak és ázsiaiak, Afrika szerencsésen és Amerika rézvörös lakói közt; valamennyit egyenlően részesíti szeretetében, országában, szent vérében. Valamennyit meg akarja váltani, valamennyit az örök élet részeseivé tenni. Azért meghagyta mindjárt kezdetben tanítványainak, hogy az ő szent tanítását hirdessék az egész föld kerekégén. „Menjete az egész világba — mondotta azon pillanatban, midőn a mennybe fölszállt — tanítsatok minden népeket“, s ezen órától fogva kezdődtek a missziók, vagyis a missionáriusok (hitküldérek) által a hit elterjesztése. Kedves olvasóm tudja, mit tettek az evangélium terjesztésére nézve az apostolok; halálukkal szent működésök meg nem szakadt; a mint szent Péter, szent Pál, szent Tamás és a többi apostolok működtek, azonképen még ma is majdnem tizenkilenc század után az egyház a világ minden részeibe küldi hitküldéreit, hogy a népeket a kereszténységnek megnyerjék. Évenként százankint mennek ezen bátor egyházi férfiak a legismeretlenebb tájakra, hogy Jézus vallását a pogányságban élő népekkel megismertessék, vele elfogadtassák. Iszonyu ráít ézen magukat feláldozó papok szenvednek. A tengereken tuli tartományokban nem ritkán éhség, pestis, cholera ragadja el őket; más

*) Nyulassy barátunk a II. s III. számú „Kátyolt“ is beküldötte ugyan; de azért hiszszük, hogy e baráti felhívásnak is mielőbb enged; mire részünkről is szeretettel kérjük.

Szerk.

helyeken a legkegyetlenebb üldözéseknek vannak kitéve, börtönre vetik, megvesszőzik, égő esipóvasakkal szaggatják le testükről a húst, darabokra szaggatják, a tűzbe vetik, és egyéb kegyetlenségeknek vetik alája. Azok, kik az ilyen borzasztó sorsot kikerülik, annyira hiányában vannak mindannak, mi az életet kellemessé teszi, hogy nálunk a legszegényebb ember sem eserélne velök. Pedig ezen hitküldérek többnyire jó családokból származott férfiak, nagyon tanult emberek, kik itthon szép szerenéséteket lehetek volna; és ők elhagyják szülőiket, elhagyják barátaikat, vagyonukat, nem irtóznak a legkegyetlenebb haláltól, egyedül Isten iránti szeretetből, hogy megmentse embertársaikat, kik az igaz Istent nem ismerik és az erkölestelenség útján járnak.

Ezen hit hirdetés, mint gondolhatod édes olvasóm, nem jár költség nélkül. Ha egyebet nem veszünk is, azt a sok ezer méréföldnyi utat a hitküldérek nem tehetik pénz nélkül. Ez oka, hogy a missiók számára gyűjteni szoktak; és ha meggondoljuk, mennyi bajjal, mennyi szenvedéssel járó dologra vállalkoznak a misszionáriusok, minden áldozat nélkül adhatunk valamit tehetőségünk szerint mi is a keresztény vallás terjesztésére.

Mai tudósításomban röviden meg akartam értetni, hogy miből áll a missio; legközelebbi alkalommal meg fogom ismertetni a chinai gyermekek megmentésére alakult társulatot.

A gazda teendői február hóban.

Hogyha a vizek szabadok, iparkodjék a gazda gabonát küldeni a malomba, hogy a ház pár hónapra el legyen liszttel látva, hogy sürgős tavaszi munka folytán el ne kelljen az őrletés végett a fogatokat a munkától vonni. A lisztet jól kiszáritva, szellős száraz helyre kell tenni, s gyakran megforgatni.

Kezdeni kell a kukorica morzsoltatását is. A esőves készletet meg kell forgatattani.

A vetőmagot meg kell rostálni, nehogy a tavasz kora kinyilta készületlenül találjon.

A gabnakészleteket gyakran meg kell forgatattani.

A eséplésnél, ha még nincs bevégezve, minél enyhébb az időjárás, annál nagyobb felügyeletre van szükség, mert lágy időben nehezen megyen ki a szem; azért a lóher és luczernaeséplést nem is tanácsos erre a hónapra halasztani.

Szántóföldünket tisztítsuk meg a kövektől, és a netaláni vizmosások nagyobbodását elsövényelés által akadályozzuk meg.

Kedvező időjárás mellett a vetést is meg lehet kezdeni; az őszi ugarba lehet vetni zabot, borsót, árpát, bükkönyt és baltacizimet. A trágyabordást szakadatlanul folytatni kell. Gyengébb vetéseket meg kell trágyázni portrágyával.—Az ősszel érdes barázdákba szántott répa földre trágyalevet kell hordani, mi különösen a keményebb természetű földeknél nagyon jó hatással van, mert oly porhanyó lesz az utána, mint a legjobb kerti föld.

Ha a nap heve a földet megpirítja, a fagy által felhuzott őszi vetéseket könnyű fahengerral meg kell hengerezni.

Rétjeinken, ha nedves fekvésűek, új árkokat ássunk, huzunk barázdákat a víz levezetésére, a régieket pedig igazítsuk ki.

A vakanturások, hangyabolyok szétterítését, a bokrok irtását folytassuk; a támadt kopasz helyeket, ha fűmagunk nincsen, szénapolyvával hintjük be.

Ha szükséges, kezdjük meg a gyepüknek fákkal való beültetését.

A ki szalmás trágyával trágyázta meg réjtjét, mihelyt kien ged az idő, gereblyéztesse össze rajta a szalmát.

A mely réten a moh nagyon elhatalmasodott, azt hamuvál kell behinteni; mely ezélra a már szappan- és hamuszírfőzésre használt hamu is jó, csak hogy több kell belőle.

Szöllőben a trágyázás és karók készítése a főmunka. Lehet szedni dugványoknak való vesszőket is.

Az árkok ásását és rigolirozást újültetések alá folytatni kell; a szőlőszakaszokban levő, árnyékot okozó fákat irtsuk.

Ha az idő engedi, a vén tökéket le kell sülyeszteni, s ha azokat ellátjuk elegendő portrágyával, szép hajtást és bőtermést fognak adni.

Ha kedvező az időjárás, a hónap vége felé meg lehet kezdeni a nyitást; de csak a déli órákban, és meleg szeles napokban, hogy a töké kiszáradhassanak.

Erdőkön a fiatal fákat ritkítani kell.

A fűzfákat most szokás botolni.

Kedvező idő mellett az árkokat faeseméttel beültetjük. A szerszámfa kérgét megvagdadjuk, mert így jobban ki szárad, s száraz szellős helyre kell felállítani.

A vágásokból a levágott fát ki kell takarítani.

Kertjeinkben, ha kedvező idő jár, a meleg déli fekvésű helyekre, hol a fagyok ellen könnyen meg lehet ovis, borsót, petrezselymet, salátát, mákot lehet a hónap végén vetni.

A szalmával és falommal befedett, szabadban telelő növényekről a takarót a hónap vége felé el lehet távolítani.

A veteményes táblákat meg kell trágyázni és felásni.

Istállóinkban a borjúk alá bőven kell almozni, hogy melegben legyenek, s lassankint szoktatni kell őket gyenge takarmányra.

Ha az anyatehenek rossz tartásban részesültek, s kevés tejök van, a borjúknak repeze vagy lenpogácsa ivóst kell adni, melybe egy pár marok borsó- vagy bablisztet teszünk, nehogy a törzs megromoljék.

A tenyésztés és igavonó állatoknak java takarmányt kell adni, hogy a tenyész-marha jó erőben kerüljön ki a legelőre, az igavonó pedig szintén jó erőben állíttassék a szántás- és egyéb tavaszi munkákba. Ha jó takarmányunk nincs, ne sajnáljuk tőlök az abrakot sem, mert a mely ökor a tavaszi munkában kidől, az őszi többé nehezen áll lábára. Abrakul legjobb a zuzott árpa szeeskával keverve.

Nagy vigyázat legyen az ellős juhokra, hogy jeges vizet ne igyanak, mert a hasasok könnyen elvetélnék tőle, a bárányok meg anyjuk meghűtésétől hasmenést ne kapjanak.

A sertések rendszeren most kezdenek malacozni; a szoptatós anyákat tehát jól kell tartani.

A baromfiakat szintén folyvást jól kell tartani.

A méhköpiüket tisztítsuk, szellőztessük, s ha éheznek, eledelt kell nekik adni.

Zs. N.

Erdői szőlőlevél, a ponyvairodalomról.

Január 23. 1865. D. J. K.! Ft. Igazgató ur! Azon, a Sz.-István-Társulat részéről becses sorai kíséretében nekem is megküldött felszólítást, melyben a Sz.-István-Társulat s a Kath. Néplap irodalmi czéljainak előmozdítására szólítottam fel, oly tisztelettel vettem, a milyen igazán megtisztelő az volt rám nézve, ki azon körben már rég felejtve hívem magamat. Hogy e bizalmas felhívásnak parányi tehetségemhez képest megfelelni én is kész vagyok, ezennel kezemet adom. A becses felpézt a Kath. Néplap tiszteletpéldányát is, a legnagyobb köszönettel elfogadom. Mióta utoljára láttam, oly díszes, mondhatnám, pompás alakban köszöntött be hozzám, hogy szinte zavarba jöttem, midőn tollhoz nyultam, hogy abba én is karezoljak valamit.

Figyelmemet mostanában a szorosán vett ponyvairodalomra, vagy is azon iratkákra fordítom, melyek többnyire egyházak előtt, a pusztá földre kiterített ponyván, árultatni szoktak. Azt tapasztalom ugyanis, hogy ezen ponyvairodalmi czikkelkel régből s újabb kiadásban annyira el van népünk árasztva, még pedig népünk buzgóbb része, hogy tíz—tizenkét ily iratka egy-egy háznál, nem ritkaság; a kapesos imakönyv meghízott s csaknem megömbölyödött tőlük, a kapesok alig bírják immár leszoritani. Népünk ezen iratkákat féltékenyen őrzi, áhitattal imádkozza, sőt könyv nélkül is betanulja, azon együgyű hitében, mintha azokat mindannyi szentéletű püspök vagy pápa írta volna meg; és ha őket valaki tévedésökre figyelmezteti, esudálkozva mondják: hisz azt ezen a szent buesuhelyen, ugymint Bikszádon, Pöcsön, Radnán stb. vettem; ott árulták a templom előtt, nyilvánosan és nagy számmal; aztán Jakabék, Kerekesék, meg Fodorék is vettek ám belőle, Maresa néni pedig, az élő szent, egész rakásával szedte s ott magyarázgatta nekünk, hogy ez ettől, a meg attól való; ha hát azok oly rozszak és tiltottak, hogy nézik el, hogy azokat árulhassák. És e részben az együgyű népnek teljes igaza is van. Valóban illenek már egyszer nagyobb figyelmet fordítani ez ügyre. A polgári hatóság ki szokta hajdúit a piacra küldeni, hogy az éretlen gyümölcsöt, nehogy azzal valaki gyomrát megrontsa s egészségét veszítse, elvegyék a kofáktól s a sertéseknek dobják oda. Nem lehetne-e a lelket megmételvező illetén éretlen s ártalmas irodalmi termékekkel is hasonló módon elbánni? vagy legalább buesuhelyeken a buzgó népet azoknak babonás és vétkes voltára mindannyiszor a szószékről figyelmeztetni? a plebános uraknak pedig hiteiket adandó alkalommal, különösen pedig a buesujárásokat megelőző vasárnapokon, a buesusokat az ilyen lélekrontó éretlen gyümölestől óvni? A lelki kár ugyanis és a pusztítás, melyet a ponyvairodalmi babonás iratkák okoznak, nem oly megvetendő, mint az ember gondolná. Ha számba sem vesszük is azt, hogy az ily babonás iratkáknak megtartása, azoknak olvasgatása, el-

imádkozása s az azokbani hit már magában véve rut megsértése az Istennek s így bűn: még ezen kívül mennyire nem rombolnak és pusztítanak e léha foszlányok a kath. egyház virágos kertjében! Valamint ugyanis a gyomor, mely éretlen gyümölcs élvezetétől megromlott, nem veszi be az egészséges táplálékot, ugy vesztik el a ponyvairodalom babonás termékeivel táplálkozó hiszékeny lelkek is minden izlésöket azon valódi szerek iránt, melyek az örök boldogságra biztosan vezetnének el. Annál inkább ragaszkodnak pedig e szánandó együgyűek a babonás iratkákhoz, mivel azoknak csupán csak magánál való hordása, vagy egyszerű átolvasása, minden baj- és veszélytől mentességet, biztosságot, földi szerencsét és örök boldogságot; bünbánat, bünvallomás, erkölcsi javulás, elégtétel nélkül általános bünböcsánatot ígér, csak egy könnyűszerrel, megfordítva Krisztus urunk tanításával, ki a boldogság- s üdvösség útját keskenynek tövisesnek, a mennyországot pedig csak ostrommal bevehetőnek rajzolja. S nem gondolják meg a szegény elámitottak, hogy ezen sokat ígéro babonás iratkákkal épen ugy járnak, mint az egyszeri hitelező kötelezvényeivel és váltóival, melyeknek összegét s kamatait épen követelni akará, midőn arról értesül, hogy azok mind hamisak. — Mások azzal ámitják magok magokat: hát hiszen ha hamisak és babonásak azon nyomatványok, hogyan nyomatták ki, vagy engedték kinyomatni; a lelke rajta, a ki az ilyen esalásokat elköveti. És nem veszik észre, hogy hiszékenységek vagy a könnyebb mód után való kapkodás miatt, ráadásul saját lelkök is utána megy, vagy legalább veszélyben forog, mivelhogy elhagyván az örökélet kútforrását, nem hallgatván pásztoruk szavára, azon vitzartókhoz folyamodtak, melyeknek kiapadt a vizök.

Hát még minő gátot nem vetnek az ily haszontalan és hazugságteljes ponyvairodalmi termékek a hitetlenek megtérésének elébe, kik a mi hitünket jóformán csak ezen iratkák után ismerik; ugyan jól is ismerik! s mennyire nem gunyolnak bennünket miattok a másvallásnak, komolyan! még az okosabbját, műveltebbjét sem véve ki; mintha csak egy húr pendülnének. Pedig bizony jól tudhatnák, vagy tán épen tudják is, hogy azon irkafirkák nem a kath. egyház termékei, hanem sokszor épen a másfelekezetűek kereskedelmi czikkei, melyekkel jó vásárt csinálnak a mi rovásunkra.

Ily szomorú tapasztalások után föltevém, hogy e pusztító gyomnak kiirtására, legalább az én körömben, mindent elkövetek; a midőn épen a Szent-István-Társulatnak ez ügybeni felszólítása megérkezett.

A vizontalálkozásig!

Irsik Ferencz.
erdői plebános.

Mi újság?

(Ö cs. kir. Apostoli Felsége) múlt évi november hó 20-ikáról kelt legfelsőbb határozatával Fogarassy Mihály skutari-czimzetes püspököt s olvasó-kanonokot a nagyváradi székesegyháznál, erdélyi rom. katolikus püspökök é legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

(Adakozások.) A bibornok-hg-primás ő eminentiája a freiburgi (külföldi) szent-Vincze-egylet által a hazai szölködők részére küldött összegből fönmaradt 70 forintot az árva megyei inségesek számára ajánlotta fel. — Kunszt

József kalocsai érsek ő nmlga a pest-lipótvárosi templomépítési alap javára Pest városhatóságához 224 forintot s 86 krt küldött, mely összegből 124 fr. 86 kr. gyűjtés, a többi ő nmlgának magánadománya. A nm. érsek 1863. áprilban agyane czélra 1000 forintot adományozott. — Nagymélt. Girk György pécsi püspök a pécsi jogtanoda alaptökejének gyarapítására 2100 forintot adott. — Ngos Ferenczy József károlyfehérvári kanonok a nagykászonyi kath. iskola részére 300 forintnyi alapítványt tett.

(Eszéken) egy Weisz nevű izraelita színész keresztelkedett meg. Keresztapja báró Prandau volt.

(Előfizetési felhívás Dupanloup: A sept. 15-iki conventio és a dec. 8-iki encyclica" ezimű művére.) Dupanloup ismeri és megszerette a magyar közönség azon része is, mely a nagyevű író egyik-másik művét eszében fordításból ismeri. Hogy a conventio és az encyclica, ezen ez órában legkiválóbb kerkérdéseknek, a hitetlen sajtó ellenében való kellő felvilágosítására nekünk katolikusoknak egy Dupanloupnk van, csak szerencsét kívánhatunk magunknak.

Mind a szerző reputációját, mind az általa tárgyalt kérdések fontosságát fényesen igazolja, hogy e mű 8 nap alatt hat kiadást ért; a munka belértékére nézve pedig alig hozhatók fel illetékesebb nyilatkozatot Antonelli bíbornokénál, ki azt mondotta, hogy ki az encyclica valódi értelmezését ohajtja, olvassa az orleansi püspöknek erről írt művét.

E műnek alulírt által eszközölt magyar kiadása folyó hó 12-én hagyja el a sajtót.

Mellözve az előfizetési iveket, egyszerűen e lapok utján fordulok a t. közönséghez kérvén, hogy megrendeléseit, illetőleg előfizetési pénzeit (a borítékra ráírva: Előfizetés Dupanloup művére), alulírthoz czimezve minél előbb küldeni sziveskedjék. — Egy példány ára 50 krajczár. — A 10 előfizető utáni szokásos tiszteletpéldánnyal örömet szolgálók.

A 15 példányt vagy többet megrendelők esomagjokat bérmentve fogják megkapni.

Füssy Tamás,

Pest, febr. 4-én 1865.
sz. Benedekr. áldozár,
a Szent-István-Társulat igazgatója.
(Borz-uteza 3 sz.)

(Ngos Somogyi Károly kanonok ur) a Szent-István-Társulat érdemes alelnöke, ki még novemberben indult a kereszténység fővárosába, Romába, január 19-ikén kegyesen fogadtattott szentatyánk által, ki ufolag az egész Szent-István-Társulatra adta atyái áldását. Romában az idén még nem láttak telet. Nagyon gyakoriak a villámlással és mennydörgéssel járó nyári napok. — Ő szentsége egészségi állapota igen jó.

(Tisztelet az eresényi híveknek!) Eresényben a ft. plebános és a buzgó káplán uron kívül vagy tizenkét gazda járhatja, és mint halljuk, szorgalmasan olvassa is a „Kath. Néplap“-ot. Kitélnék az a felvénekinti 1 for. 66 krajczár sok más helyen is. Ime az eresényiek, a kikhez hasonló jómódu gazdákat többet-kevesebbet minden helységben találhatni, mint az „Idők Tanujá“-ban olvassuk, szentatyánknek is Péterfillelképen 33 forintot bankóban, öt ezüsförintosat, három magyar és egy osztrák huszart ajánlottak föl. Éljenek!

(Beküldetett): „Népszerű homília három király napjára“ Pellet Ödöntől. Bár az ily jeles szentbeszédnek a kath. nép közt minél jobban terjedjenek el, mire jószellemű írónknak a lelkesz urak nyújthatnak leginkább segédkezett.

(Nagy-Megyerről Komárom vármegyében) ft. Major Nép. János plebános urtól vett tudósítás után írjuk, hogy a hazaszerte hazafini erényeiről ismeretes gróf Waldstein őmlga mint kegyur a m. é. június 22. leégett plebaniházat díszesen újra fölépíttette és azt díszes szűz Mária szobrával fölékesíttette, a nagymgyeri hívek meg a szintén leégett mester- és iskolaépületet építték föl. A jó Isten áldja meg Nagy-Megyer méltóságos kegyurát és a buzgó híveket!

Adakozások.

A Szent-László-Társulatnak :	ft	kr.
Az erdélyi püspöki megyéből	128	88
Az esztergami érseki megyéből: a bozói kerület plebánosaitól (Nemzethy József, Zelnik Mihály, Mészáros József, Müller Károly, Pósch Samu, Dedinszky János, Kobino András, Sütteő István, Lauko Mihály fejenkint 24 kr)	2	16
A bazini kerületből: (Báhony 72 kr, Csosztva 72 kr, H. Gurab 6 frt 48 kr, Nagy Senquiez 1 frt 44 kr,		

Schwainzbach 72 kr, Tóth-Gurab 72 kr, Vistuk 5 frt 4 kr, ft kr.
Dubove 5 frt 4 kr, Padmeritz 7 frt 92 kr) 28 80

A sellyei kerületből: (Farkasd 50 kr, Királyrév 72 kr, Nádszeg 1 frt, Negyed 1 frt, Pered 50 kr, Sellye 1 frt, Szémő 1 frt 80 kr, Zsigárd 2 frt 58 kr) 9 10

A bajóti kerületből: (Bajóthról Simonyi Rudolf 25 kr, Birkés György, Simonyi Antal, Halász Mátyás, Sümeghi István, Katona Mihály, Varga István, fejenkint 18 kr; — Mogyorósról: Brzorád Rudolf, Nedeczky Vilma, Bagi Aurel, Petrussek Ferencz, Daniel Fülöp, fejenkint 18 kr; — Sz. Keresztről: Lehoczky János 18 kr, Csemnitzky Julianna 18 kr; — Bajnáról: Koppi József 25 kr, Szabó Károly 18 kr; — Dághról: Vissulajszky Alajos 25 kr; — Héreghről: Lovák Móricz 30 kr, Feigler József, Sztankovics Janka, Schauding Ferencz, Blakovicz Fanni, Vallus Károly, Török József, Nemes Teréz, Vinczai András, Kovács János, Szitkay Adalbert, Csik György, fejenkint 18 kr; — Sári-Sápról: Pézsánszky József 18 kr; — Tardosról: Szabó József, Kauka András, fejenkint 18 kr; — Szomorórról: Faichtmajer Ferencz 25 kr, Bogisics Mihály 18 kr; — Tarjánról: Drágfi Ferdinand 25 kr) 6 77

A somorjai kerületből: (Csötörtök 1 frt 80 kr; Fél 23 frt 4 kr; Illésháza 54 kr; Misérd 72 kr; Nagy-Légh 36 kr; Nagy-Magyar 1 frt 44 kr; Nagy-Paka 1 frt 80 kr; Pruk 36 kr; Püspöki 36 kr; Somorja 36 kr; Szent-Antal 2 frt 88 kr; Vajka 3 frt 60 kr) 37 26

A drégelyi kerületből: (Gály Lőrincz, Mezey József, Pásztori János, Kittenberger István, Schnauz Ferencz, Soltész Elek, Balázs György, Jenin Miklós, Stancel Márton, Gonda János, Malocsay Mihály, fejenkint 72 kr) 7 92

Az udvardi kerületből: (Kertész Ignác 1 frt, özv. Jankovicsné őnga, Lévy Antal, Dudik Josefa, Hübnér Karolina, Porubszky Károly, Paksy Alajos, Porubszky Julis, Pintér Katalin, Dekán Katalin, Baka Erzse, fejenkint 72 kr) 8 20

A selmeczi kerületből: 2 16
A dunaszerdahelyi kerületből: (Böös 72 kr, Baka 13 frt 80 kr, Egyházzelle 1 frt) 15 52
A budai főkegyeletből: 79 —

2 frt ezüst és 10 frank.
A szerédi kerület: diószegi plebániájából: (Szarucsek Mihály 1 frt 92 kr, Nagy István 1 frt, Jakab János, Csanaky Márton, Vörös Márton, Lukács Katalin, Nidrisch János, Weintrager Alajos, Sipos Lőrincz, Hollósy György, Ágh József, Hollósy János, Sidó András, Kovács Mihály, Sidó Miklós, Bilitzky Ferencz, fejenkint 72 kr) 14 —

A hédervári kerületből: (Ballony 7 frt 20 kr; Bácsa 4 frt 74 kr; Dunaszentpál 4 frt 68 kr; Hédervár 15 frt 84 kr; Kiliti 54 kr; Nagybjajes 4 frt 68 kr; Püski 1 frt 26 kr; Vámos 6 frt 66 kr; Zámoly 6 frt 47 kr) 52 7

A vadosnai kerületből: (Alsó Ludány, Meraschitz, Ardonótz, Csermend, Felső-Attrak, Nagy Rippény, Nyitra, Saárfeő, Pereszlény, Radossna, Ürmintz, egyenkint 72 kr) 7 20

A nagykosztolányi kerületből: (Vály Ede, Kaiszer Ignác, Laczuska József, Ochaba István, Rusznyák András, Mickalek István, Konessny Imre, Budatinszky András, fejenkint 18 kr) 1 44

Egész összeg 271 60
2 ezüst frt és 10 frank.

Szerkesztői mondanivalók.

Sz. I. Iszkáz Megkaptuk; igen-igen le vagyunk kötelezve gyakor közremunkálásáért.

Sz. J. Kurbaja. Megérkezett; rövidebbeket kérünk; nem sokára magánlevelet írunk.

S. J. Apatin. Az encyclopoedia ára az új tagok számára 3 forint.

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-uteza 3. sz.). — Felelős ideigl. szerkesztő: **Füssy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1865. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdásznál (Barátok tere 7. sz.)